

Mer information:

välfärdschef Laura Salomaa, tfn 040 194 8508

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Bakgrund

Enligt 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska kommunen i sin strategiska planering sätta upp mål för främjandet av hälsa och välfärd och fastställa åtgärder som stöder målen. Kommunen ska årligen följa upp och rapportera till fullmäktige om invånarnas välfärd, hälsa och säkerhet samt åtgärder som har vidtagits.

Utöver lagstiftningen styr flera nationella program och anvisningar kommunernas och välfärdsområdenas främjande av hälsa och välfärd. I dessa ingår bland annat statsrådets principbeslut om främjande av välfärd, hälsa och säkerhet 2030; nationella strategin för psykisk hälsa, nationella barnstrategin, kvalitetsrekommendationen för att trygga en aktiv och funktionsduglig ålderdom och hållbara tjänster 2024–2027, handbok för förebyggande missbruksarbete (ehkäisevän päihdetyön opas), säkerhet från barndom till ålderdom – programmet för förebyggande av olycksfall i hemmen och på fritiden 2021–2030, och anvisningen om ordnande av arbetet för att förebygga våld i nära relationer. Kommunen och välfärdsområdet har båda en egen roll i ingripandet i de ovannämnda fenomenen.

För att främja välfärd och hälsa utarbetar Grankulla stad varje mandatperiod i samband med bokslutet en välfärdsplan och rapporterar årligen för fullmäktige om hur den verkställs i form av en välfärdsrapport. Kunskapsunderlaget i välfärdsplanen baserar sig på välfärdsrapporterna från den mandatperiod som nu går mot sitt slut, på resultaten från förhandlingarna om hälso- och välfärdsfrämjande arbete samt flera andra nationella eller stadens egna informationskällor.

En av kommunens mest centrala uppgifter är att främja kommuninvånarnas välfärd och hälsa. 1 § i kommunallagen framhäver att kommunens uppgift är att främja sina invånares välfärd och sitt områdes livskraft samt ordna tjänsterna för sina invånare på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Främjandet av välfärd och hälsa är till karaktären förebyggande arbete med syftet att minska välfärds- och hälsoskillnaderna samt stödja invånarnas välbefinnande, hälsa och delaktighet. Arbetet omfattar även förebyggande missbruksarbete och förbättrad säkerhet, såsom förebyggande av olyckor och våld.

Social- och hälsovårdsreformen förde med sig betydande ändringar i lagstiftningen som hänför sig till främjandet av välfärd, hälsa och säkerhet. Ändringarna framhäver kommunens ansvar i skötandet av de här uppgifterna. Staden verkställer främjandet av välfärd, hälsa och säkerhet i stor utsträckning i olika tjänster som en del av sektorernas och kommunens grundläggande uppgifter. Dessutom samarbetar staden med välfärdsområdet, organisationer och övriga partner.

Människornas välbefinnande, hälsa och en trygg vardag hänger tätt samman genom bland annat småbarnspedagogik, utbildning, välfärdsområdets social- och hälsovårdstjänster, idrottstjänster, kostrådgivning, kulturtjänster, boende och planläggning, trafikarrangemang och många andra lagstadgade kommunala uppgifter. Det här framhäver betydelsen av ett helhetsbetonat tillvägagångssätt i främjandet av välfärd där alla sektorer stöder varandra och skapar en grund för invånarnas välbefinnande.

Målet är att Grankulla stads välfärdsplan 2026–2029 förs till beslutsfattande i maj 2026. Välfärdsplanen verkställer stadens strategi i fråga om välfärdsmålen. Grankulla stadsfullmäktige godkände den nya strategin 15.9.2025 [STF 15.9.2025 § 48](#).

En central utgångspunkt för planeringen av den nya välfärdsplanen har varit att göra den mer effektiv och tydlig. Den nya välfärdsplanen har en stark koppling till strategin och ekonomin. Planen strävar ändå framför allt efter att förtydliga och förenhetliga effektiviteten i främjandet av välfärd och hälsa. Dessutom vill vi stärka kopplingen mellan välfärdsplanen och de egna verksamhetsplanerna inom tjänsterna. Den nya välfärdsplanen kommer alltså att omfatta flera både lagstadgade och frivilliga kommunala program inklusive deras mål. På det här sättet försöker vi framför allt sammanfoga den information i de olika programmen som i närmare granskningar visat sig vara överlappande. Därtill fokuserar vi i all kommunal basservice som främjar välfärd och hälsa på effektivitet, tydlighet och effektiva åtgärder i synnerhet inom sektorn för bildning och välfärd.

Välfärdsplanen innefattar såväl sådana mål och åtgärder inom främjandet av välfärd och hälsa som är bundna till åldersstadier och sådana som är fristående från åldersgränser. De mål som är bundna till åldersstadier är riktade på barn, unga, personer i arbetsför ålder och äldre personer. De mål som inte har någon åldersgräns stöder däremot välfärden och delaktigheten hos hela befolkningen.

Dessutom definierar planen gemensamma åtgärder som gäller alla åldrar, såsom stärkt delaktighet, stöd för psykisk hälsa och ökad motion. De här målen främjar välfärden i olika livsskeden och kopplar ihop arbetet för främjande av hälsa och välfärd inom stadens olika sektorer.

Välfärdsplan för barn och ungdomar är en del av stadens övergripande välfärdsplanshelhet, och dess mål och åtgärder ingår i stadens välfärdsplan samt i dess elektroniska plattform. Något separat arbetsinsats för att ta fram en fristående barn- och ungdomsvälfärdsplan riktas inte, utan de mål och åtgärder som främjar barns och ungas välfärd bereds och följs upp som en del av stadens gemensamma välfärdsplanering.

Välfärdsplan för barn och ungdomar är dock ett lagstadgat dokument enligt 12 § i barnskyddslagen, och lagstiftningen förutsätter ett innehåll som inte till alla delar är ändamålsenligt eller tekniskt möjligt att integrera i den nya elektroniska välfärdsplaneringsplattformen. Av denna anledning utarbetas välfärdsplanen för barn och ungdomar fortsättningsvis som ett separat PDF-dokument som publiceras på stadens webbplats.

I välfärdsplanen hänvisas till välfärdsplanen för barn och ungdomar, och tillsammans bildar helheten en tydlig och lagenlig struktur där barns och ungas välfärd är genuint integrerad i stadens strategiska välfärdsarbete.

Utbildningsanordnarens elevhälsoplan fogas till stadens välfärdsplan för barn och ungdomar och därigenom till hela välfärdsplanshelheten. I enlighet med förvaltningsstadgan fungerar nämnderna för fostran och utbildning som utbildningsanordnare, varför utbildningsanordnarens elevhälsoplan bereds, behandlas och förs till beslut i dessa utskott under våren 2026.

Även om elevhälsoplanen innehållsmässigt utgör en del av välfärdsplanen för barn och ungdomar och den bredare välfärdsplanshelheten, sker dess beredning och behandling i enlighet med förvaltningsstadgan och lagstiftningen inom den beslutsprocess som hör till utbildningsanordnarens behörighet.

Incitament för främjande av välfärd och hälsa

Koefficienten för främjande av välfärd och hälsa infördes som en ny ekonomisk stimulansordning i den totala reformen av social- och hälsovården (lagen om statsandel för kommunal basservice 15 § och lagen om välfärdsområdenas finansiering 15 §). På det här viset belönas kommuner och välfärdsområden som har klarat av att förbättra eller upprätthålla invånarnas välfärd och hälsa. Den starka kopplingen mellan målen och åtgärderna i den kommande välfärdsplanen och indikatorn för främjande av hälsa (TEA-viisari) och vidare verksamhetsplanerna för tjänster som främjar välfärd och hälsa i kommunen inverkar alltså direkt på den generella statsandelen som betalas till kommunen.

I den kommande välfärdsplanen ska indikatorerna när det gäller den vuxna befolkningen väljas med särskild omsorg, så att uppföljningen och jämförbarheten av uppgifterna består. Inga beslut om befolkningsundersökningar efter år 2026 har ännu fattats och enligt uppskattning står inte lösningarna klara förrän i slutet av år 2026. I fråga om vuxna är de nyaste tillgängliga befolkningsdata från år 2023. Uppgifterna måste därför eventuellt kompletteras i den nya välfärdsplanen med data från register, tjänster och lokal uppföljning.

Enkäten Hälsa i skolan genomförs om våren med två års mellanrum (ojämna år). Resultaten publiceras samma år – de fungerar som ett centralt kunskapsunderlag i uppföljningen av välbefinnandet bland barn och ungdomar.

TEA-viisari är ett verktyg som beskriver kommunernas strukturer och processer inom främjandet av hälsa. Datainsamlingen för TEA-viisari växlar sektorsvis i perioder på våren och hösten ojämna och jämna år.

Staden utarbetar den nya välfärdsplanen i elektroniskt format. På det här sättet är det möjligt att uppdatera planen smidigt och länka den direkt till indikatorerna (enkäten Hälsa i skolan, TEA-viisari med mera).

Utlåtanden till välfärdsplanen bes endast om de åldersspecifika målen och åtgärderna. Inga utlåtanden bes om de allmänna riktlinjerna eller de övriga delarna av planen. Syftet med utlåtandena är att stödja främjandet av det åldersspecifika välbefinnandet och säkerställa att de uppställda målen och åtgärderna är ändamålsenliga och går att verkställa.

Det är ändamålsenligt att rikta utlåtandena på de åldersspecifika målen och åtgärderna, eftersom staden primärt verkställer främjandet av hälsa och välfärd inom basservicen och alla sektorer som en del av den normala verksamheten. De åldersspecifika målen och åtgärderna i välfärdsplanen samlar och konkretiserar tyngdpunkterna i det här sektorsövergripande arbetet. Därför riktas åtgärderna uttryckligen på de här delarna. På det här viset säkerställer staden att planen

effektivt stöder samarbetet mellan sektorerna och effektiv utveckling av basservicen.

Staden ber inte om separata utlåtanden om välfärdsplanen av påverkansorganen. Däremot presenteras de åldersspecifika målen och åtgärderna för påverkansorganen under deras egna sammanträden. De åsikter, kommentarer och utvecklingsförslag, som kommer fram i de här sammanhangen, beaktas i den fortsatta beredningen av välfärdsplanen. Förfarandet stöder en interaktiv beredning och säkerställer att olika befolkningsgruppers synvinklar verkligen blir beaktade utan separat remissbehandling.

Direktör för bildning och välfärd Mikael Flemmich:

Svenska utskottet för fostran och utbildning ger sitt utlåtande om åldersspecifika mål och åtgärder i Grankulla stads välfärdsplan till välfärds- och fritidsutskottet.

Utskottet noterade enhälligt, att man lägger följande tillägg till beslutet. Utskottet förutsätter att välfärdsplanen finns tillgänglig samtidigt på både finska och svenska.

Beslut:

Svenska utskottet för fostran och utbildning beslutade enligt beslutsförslaget med tillägget "Utskottet förutsätter att välfärdsplanen finns tillgänglig samtidigt på både finska och svenska".

Bilagor:

Utkast Åldersspecifika mål och åtgärder i välfärdsplanen 2026–2029